

BRIEVEN

VAN

DAVID BRAINERD

Zending onder de Indianen in Noord-Amerika

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2004

BRIEVEN VAN DAVID BRAINERD

Het aantal brieven, dat David Brainerd aan zijn familie en vrienden geschreven heeft, en dat is bewaard gebleven, is behoorlijk groot. In deze brochure worden enkele brieven weergegeven. Deze zijn in het Nederlands gepubliceerd in een aflevering van *De Banierkalender*, 1996. Uitgave *De Banier* te Utrecht.

1^e brief**Aan John Brainerd, student aan de Yale-Universiteit te New-Haven.**

Kaunaumeek, 30 april 1743

Lieve broer John.

Ik wil je schrijven dat ik er naar verlang om je te zien. Maar uit ervaring weet ik dat er geen waar geluk en bevrediging ligt in het hebben van aardse vrienden, hoe hecht die vriendschap met hen ook zij en hoe nauw we ook aan hen verbonden mogen zijn, indien ze ons niet van God geschonken zijn. Daarom moge het de God van alle genade behagen ons uit genade Zijn tegenwoordigheid en genade te schenken, opdat we ons werk mogen verrichten en de verzoeken doorstaan, die in een meest vermoeiende en ellendige verlatenheid over ons komen, totdat wij aan het einde van onze reis zijn. De afstand, die wij op het ogenblik van elkander verwijderd zijn, is geen zaak van groot gewicht; voor jou of mij. Het is Gods tegenwoordigheid waaraan ik behoefte heb. Ik woon in een uiterst verlaten, droefgeestige, eenzame wildernis, ongeveer achttien mijl van Albany verwijderd en woon, bij een arme Schot in, wiens vrouw nauwelijks Engels spreken kan. Het eten is er erg eenvoudig, terwijl ik slaap op een bosje stro, dat op een paar planken ligt, een eindje van de grond af daar in mijn slaapkamer geen houten vloer is.

Mijn werk is buitengewoon moeilijk; dagelijks loop ik anderhalve mijl door de slechts denkbare wegen naar mijn Indianen, en dan weer terug en gedurende een maand heb ik geen Engelsman ontmoet. Deze en vele andere ongeriefelijke omstandigheden meer vergezellen mij.

En toch mijn geestelijke conflicten en narigheden gaan de tijdelijke ver te boven, zó zeer zelfs dat ik aan die tijdelijke noden nauwelijks denken kan. De Heere geve dat ik leren mag als een goed soldaat van Jezus Christus, de ontberingen te dragen.

Wat de vrucht op mijn werk betreft, ik kan niet zeggen dat er reeds vruchten te zien zijn. De Indianen zijn over het algemeen zeer vriendelijk en welwillend en ze luisteren naar mijn raadgevingen en schijnen begerig om meer onderwijs te ontvangen. Twee of drie Indianen leven, naar ik hoop, in overtuigingen, maar er is vooralsnog zeer weinig van de bijzondere werkingen van Gods Geest onder hen te bespeuren. Dit nu maakt me menigmaal zeer moedeloos. Soms heb ik wel hoop dat God nog zeer vele zegeningen voor hen en mij bewaart, maar dan weer ben ik zó overstelpt met droefenis, dat ik niet zien kan hoe Zijn handelingen met mij gepaard kunnen gaan met

verbondsliefde en trouw. Dan zeg ik: "O zeker Zijn barmhartigheden zijn geheel van mij weggenomen, en dat voor immer." Maar ik zie dat die kastijdingen mij tot nut zijn.

Wees door mijn verdriet niet ontmoedigd, John, want laten wij bedenken dat wij door vele verdrukkingen het Koninkrijk Gods van eeuwige rust en vrede zullen ingaan. De rechtvaardige zal nauwelijks zalig worden! Het is een wonder dat wij soms hoop mogen hebben op de zaligheid.

Wat mij betreft, ik gevoel dat ik de ellendigste van alle levende wezens ben. Maar alles wat je voor me doen kan, John, is bidden zonder ophouden, dat God me bij al mijn beproevingen nederig, heilig, berustend en hemelsgezind moge maken. Wees sterk in de Heere, en in de kracht van Zijn almacht. Laten wij lopen, worstelen en strijden opdat we de prijs mogen verwerven en de algehele gelukzaligheid deelachtig worden om heilig te zijn, gelijk God heilig is.

Zo wens en bid ik dat je voortgang maken mag in lering en genade om geschikt te worden voor de bijzondere dienst van God.

Ik verblijf,
Je liefhebbende broer
David Brainerd

2^e brief

Aan Israël Brainerd te Haddam

Mijn lieve broer Israël.

Er is maar een ding dat op onze grootste zorg aanspraak maakt en voorwerp zijn moest van ons grootste verlangen, en dat is dat wij beantwoorden aan het grote doel waarvoor wij geschapen zijn, n.l. om die God te verheerlijken, die ons gemaakt en ons alle geriefelijkheden gegeven heeft, en om zoveel mogelijk het goede voor onze medemens te zoeken, terwijl wij leven.

Waarlijk het leven heeft geen waarde als het niet op dit edele doel is ingesteld. Helaas hoe weinig wordt hieraan onder de mensen gedacht. Velen schijnen voor zichzelf te leven, zonder zich veel om de ere Gods of om het heil van hun naaste te bekommeren. Zij begeren rijkdom, eer en de geneugten des levens en jagen er naar, alsof zij werkelijk veronderstellen dat voorspoed, grootheid en blijdschap der wereld hun onsterfelijke ziel gelukkig maken kan. Maar helaas het zijn valse en bedriegelijke dromen! en hoe ellendig zullen zij eerlang zijn die uit die dromen niet ontwaken om te zien dat al hun geluk bestaat in de levende God en in het heilig worden, gelijk Hij heilig is, ik hoop dat jij nimmer vallen zal in de ijdelheden, zinnelijkheid en dwaasheden van deze wereld.

Door de Goddelijke voorzienigheid ben je als het ware alleen in de wijde wereld gelaten om voor jezelf te zorgen. O, onthoud dan dat het een wereld van verleiding is. Je hebt geen ouders meer op aarde, die door hun godvruchtig voorbeeld en verstandige raad je jeugd kunnen vormen tot Godsvrucht. Laat ik je dan met groter ijver aansporen

om tot het verkrijgen van genade en bijstand tegen al de ijdelheden der wereld, op te zien tot de Vader van alle barmhartigheden.

Indien je God wilt groot maken, aan Zijn rechtvaardige verwachtingen wilt beantwoorden en je eigen ziel in deze en de toekomstige wereld wilt gelukkig maken, neem dan een paar raadgevingen aan, niet van een vader, maar van een broer die zeer bezorgd is over je tijdelijk en eeuwig heil.

1. Besluit en poog dagelijks om ernstig en sober te leven. De wijze man Salomo zal je het voordeel van zulk een leven vertellen (Pred. 7: 3). Denk aan het leven van Christus. En als je ergens in Gods Woord vinden kan dat Hij blijde was over gekheid en ijdele vreugd, dan mag je ook jezelf er aan overgeven.
2. Zie toe dat je een nuttig gebruik maakt van je kostbare tijd. Als je ophoudt met werken, vul je tijd dan met lezen, mediteren en gebed. En terwijl je handen werken, laat je hart zoveel mogelijk bezig zijn met gedachten aan God.
3. Zorg dat je de dingen die je in de wereld te doen hebt, getrouw vervult, en wel met het oog op Gods gebod, en niet met een ijverige begeerte om geacht te worden beter te zijn dan anderen.
4. Verwacht nimmer enige voldoening of geluk van de wereld, maar verwacht die van God. Denk niet dat je gelukkiger zijn zal als je in zulk of zulk een stand leeft. Maar begeer in deze wereld te leven alleen om te doen en te dragen wat God je toebeschikt heeft.
5. Denk nimmer dat je Gode aangenaam leven kan in eigen kracht. Er is geen groter waarheid dan deze, dat wij niets van onszelf kunnen (Joh. 16: 5; 2 Kor. 3: 5). Ja het duurt lang om te leren dat al deze sterkte en zaligheid in God is. Dit is een leven dat geen onbekeerde leven kan. En toch het is een leven waarnaar iedere levendgemaakte ziel hunkert. Laat het dan je grote zorg zijn jezelf en alles wat je bezit, de Heere te wijden.

Ik verlang ernaar om je te zien, opdat ik je veel meer tot je welzijn en voordeel zou kunnen zeggen dan ik thans doe. Maar ik wens je aan de Vader van alle barmhartigheid en de God van alle genade, te bevelen en je Hem over te geven, bidde dat je veilig door een goddeloze wereld naar Gods hemels koninkrijk mag geleid worden.

Je zeer liefhebbende broer
David Brainerd

3^e brief

Aan een speciale vriend.

The Forks of Delaware, 21 Juli 1744

...

O zeker, het grootste genoegen van een redelijk schepsel vloeit voort uit de kennis van de gezegende God en van zijn eigen redelijke en onsterfelijke ziel. O hoe zoet is het om in onze eigen ziel in te blikken en alle krachten en genegenheden verenigd te zien in het navolgen van God. Hoe zoet is het, als onze ziel er naar verlangt en krijgt om aan Hem gelijk te zijn en het volle genot van Hem te smaken.

Waarlijk, er zijn geen uren die met grotere blijdschap in God voorbij gaan dan die

welke genoten worden in de gemeenschap met God. O hoe begerenswaardig en hoe profijtelijk voor het Christelijk leven is de geest van heilige waakzaamheid en goddelijke jaloersheid over onszelf; als onze zielen voor niets meer bevreesd zijn dan de gezegende God te bedroeven, die God die op zulk een tijd onze Vader en Vriend is, Die wij dan liefhebben en begeren te behagen. Och hoe zullen wij die zoete Geest van Godsvrucht weer verkrijgen? Laten wij de raad van de apostel in Micha 2: 12 en 13 opvolgen, want het is God alleen die ons die gunst schenken kan.

Mijn gezondheid is zeer geschokt. Ik kan me niet herinneren ooit zo ziek geweest te zijn. Maar door de goedertierenheid des Heeren ben ik niet ontevreden temidden van al mijn zwakheden en mijn gebondenheid aan de wildernis. Ik dank God voor deze eenzaamheid en ik houd er van een pelgrim en een vreemdeling in deze wildernis te zijn: het schijnt het beste te zijn voor een arm, onwetend, onwaardig en veracht schepsel. Ik zou mijn zending niet willen ruilen voor welke bezigheid in de wereld ook. Ik wil u openhartig, zonder ijdelheid of pronk meedelen dat God mij onlangs in de vrijheid gesteld heeft en mij, nu ik zo zwak ben dat het schijnt alsof mijn aardse lichaam spoedig zal verbroken worden, vurige gebeden geschonken heeft. Ik gevoel dat al het mijne verloren was, en dat ik nutteloos op de aarde verkeerde, indien de arme Heidenen niet werden tot God bekeerd. Ik gevoel me meer gekruisigd aan alle genietingen des levens. Het zou me zeer verkwikken indien ik u in deze eenzaamheid ontmoeten mocht. Maar ik geloof dat ik tevreden zou zijn u of een van mijn vrienden in deze wereld nimmer meer te zien, als God mijn werk tot de bekering van de arme Indianen wilde dienstbaar stellen.

Intussen verblijf ik

Uw vriend en dienaar,
David Brainerd

4^e brief

Aan John Brainerd

Croswecksung, New Jersey, 28 December 1745

Zeer geliefde broeders.

Ik verkeer in een voortdurende, eeuwige en ononderbroken haast. En God giet zoveel van Zijn Geest over mij uit dat ik niet zien kan dat het ooit anders wezen zal. Moge ik barmhartigheid van God verkrijgen om getrouw te zijn tot de dood. Ik kan niet zeggen dat ik moe ben van mijn haast. Het enige dat ik nodig heb is sterkte en genade om meer voor God te doen dan ik ooit gedaan heb.

Mijn geliefde broeder! De Heere des hemels, die mij door vele verzoeken doorgeholfen heeft, zegene je voor de tijd en de eeuwigheid en make je geschikt om in Zijn kerk hier beneden te dienen en geve je Zijn zegenrijke tegenwoordigheid in; Zijn triumerende kerk te genieten. Mijn broeder, de tijd is voorts kort. O laten we de tijd vullen om God te dienen. Laten wij het lijden dezes tegenwoordigen tijds niets achten, als we lopen mogen de loopbaan die ons is voorgesteld en onze loop beëindigen met vreugde. O laten wij er naar streven om volmaakt voor God te leven.

Gezegend zij de Heere, ik heb niets meer met de wereld van doen dan alleen er eerlijk voor God inl te arbeiden, totdat ik als een huurling mijn dag za(' ten einde gebracht hebben. O ik wens geen minuut voor iets dat de aarde biedt, te leven. O dat ik alleen voor God kon leven, totdat mijn stervensure aanbreekt.

Je zeer liefhebbende broeder, David Brainerd

5e Brief

Aan Israël Brainerd

geschreven gedurende de ernstige ziekte van Ds. David Brainerd, te Boston, een paar maanden voor zijn dood.

Boston, 30 Juni 1747.

Mijn lieve broeder Israël,

Ik lig, terwijl ik je deze brief schrijf, voor de poorten van de eeuwigheid. Het spijt me zeer dat ik zo weinig krachten heb om je te schrijven, wat ik zo zeer bekeer je mee te delen. Maar laat me je zeggen dat de eeuwigheid iets anders is dan wat wij er gewoonlijk voor houden als wij gezond zijn. O hoe uitgestrekt en grenzeloos! Hoe vast en onveranderlijk! O hoe oneindig belangrijk is het dat wij voor de eeuwigheid voorbereid zijn!

Ik ben nu meer dan een week stervende en allen die rond mij staan, dachten dat ik zou sterven. Ik heb een duidelijk gezicht in de eeuwigheid en heb in zekere mate de zegeningen van Gods volk gezien en heb er naar verlangd hun gelukkige staat deelachtig te worden. Maar ik ben zeer voldaan dat ik door genade, die gelukkige staat éénmaal zal deelachtig worden.

O wat een zielsangst kwam er in me op toen ik aan de eeuwigheid dacht voor hen die zonder Christus leven. Wat zal de eeuwigheid uitmaken voor hen die zichzelf bedriegen en die hun valse hoop naar het graf meenemen. Het gezicht was zo verschrikkelijk dat ik het niet dragen kon. Mijn gedachten werden met weerzin vervuld en ik zeide: (onder grotere aandoening dan ooit tevoren) "Wie kan bij een eeuwige Gloed wonen?" O me dunkt, kon ik nu mijn vrienden eens ontmoeten. Wat zou ik ze waarschuwen toch toe te zien dat zij hun fundament voor de eeuwigheid vastleggen.

En jij, mijn lieve broer, voor wie ik bijzonder bezorgd ben. Ik sta er versteld van dat ik, toen ik je de laatste keer ontmoette, zo zeer nagelaten heb met je te spreken over je geestelijke staat.

O Israël, mijn geliefde broer, laat me je dan nu is smeken jezelf te onderzoeken of je inderdaad een nieuw schepsel bent en of Gods eer ooit je liefste en hoogste doel geworden is en of je ooit verzoend bent met al de volmaaktheden Gods. In één woord of God je deel is en een heilige gelijkvormigheid met Hem je grootste vermaak geworden is. Als je niet positief antwoorden kunt, let nauwkeurig op de vele ademtichten van je ziel. Indien je reden hebt om te denken dat je geen genade bezit, o geef dan jezelf, noch de troon der genade rust totdat het God behaagt op te staan en je

ziel te redden. Maar indien je genade mag bezitten, dank God voor Zijn genade en sta naar heiligmaking.

Mijn ziel verlangt er naar te vernemen dat je bereid gemaakt wordt tot, en te zijner tijd zult worden ingeleid in het werk van de bediening des Woords. Ik kan me maar niet indenken dat je een ander beroep kiezen zult. Wees niet ontmoedigd te zien dat je oudste broeders, die ook predikant geworden zijn, de één na de ander, vroeg sterft. Ik verklaar dat, nu ik stervende ben, ik mijn leven niet anders zou willen hebben besteed dan ik gedaan heb. Maar ik moet dit aan God overlaten. Als dit schrijven je in handen komt, dan zou ik zeer gaarne wensen dat je spoedig op reis ging om me te bezoeken. Het kan zijn dat je me nog levend ziet. Daarover zou ik mij zeer verblijden. Maar kun je niet komen, dan beveel ik je de Heere en Zijn genade. Hij zij je Gids en je Raadgever, je Rechtvaardigmaker en je eeuwig Deel.

O geliefde broeder, vlied de lusten des vleses en de betoverende vermaken zowel als de verderfelijke leringen dezer dagen en streef er naar met God te leven.

Ontvang deze laatste brief van je toegenegen en stervende broer
David Brainerd.

6^e brief

Aan een jonge man, die zijn studie in de Theologie beëindigd heeft, aan wie Ds. Brainerd met speciale banden van vriendschap verbonden was.

Geschreven vanuit Boston, gedurende Ds. Brainerds ernstige ziekte, kort vóór zijn dood.

Zeer geachte heer,

Hoe verbazingwekkend is het dat de levenden, die weten dat ze sterven moeten, de dag des kwaads zo ver weg doen zolang zij in gezondheid en voorspoed leven, en dat ze ver af leven van het graf en, de zaken die de eeuwigheid aangaan. En moest het(onze bijzondere aandacht niet hebben dat zij die door Gods Geest verlicht zijn, om de gewichtvolle zaken van de eeuwigheid te zien, dat zij, zeg ik, op dergelijke zorgeloze manier leven? En toch, mijnheer, hoe veelvuldig komt dit voor! En hoe weinig zijn de voorbeelden van hen die leven en handelen van dag tot dag overeenkomstig de werkelijkheid, n.l. dat zij leven aan de rand van de eeuwigheid; er naar strevend om al hun ogenblikken, die zij over hebben, te besteden in de dienst en ter ere van hun grote Meester. Wij verspillen onze tijd, daar wij menen tijd genoeg te hebben.

Maar o, geachte heer, een sterfbed zal ons, indien wij goed bij ons verstand zijn, een andere kijk op de dingen geven. Ik heb nu, gedurende meer dan drie weken, in de grootste zwakte neergelegen en het grootste gedeelte van die drie weken heb ik iedere dag, ja ieder uur, verwacht in de eeuwigheid te zullen aankomen. Soms was ik zóver heen, dat ik gedurende een paar uur sprakeloos was. En o, wat een ontzaglijke betekenis heeft een heilig geestelijk leven toen voor mij gehad.

Ik heb er naar verlangd al mijn vrienden samen te roepen om hen aan te sporen dicht bij God te leven, vooral hen onder mijn vrienden die staan naar of werkzaam zijn in de bediening des Goddelijken Woords.

O waarde heer, denk niet dat het genoeg is, gelijk de Christenen in het algemeen doen. Wat is menigmaal het doel van hun besprekingen als ze oprecht Christenen zijn helaas zo vaak vruchteloos, terwijl onze consciëntie ons in deze veroordeelt. Maar om de Goddelijke tegenwoordigheid te genieten, daarvoor is nodig een leven te leiden van grote Godsvrucht en voortdurende toewijding aan de Heere, en de bewegingen en gesteldheid van ons eigen hart gade te slaan, opdat wij de verdorvenheden, die daar in wonen, en onze gestadige behoefte om door God geholpen te worden voor de vervulling zelfs van onze kleinste plicht, mogen leren kennen. En o mijnheer, laat mij u smeken om veel te vasten en in de binnenkamer te bidden.

Ik heb een stille hope dat God u voor Zijn dienst zal willen gebruiken. O studeer dan ijverig om gereed te zijn voor het werk dat God voor u te doen heeft. O lees Ds. Edwards werk over *De gemoedsaandoeningen* steeds weer en tracht duidelijk onderscheid te maken tussen zielservaringen en gevoelige aandoeningen van het gemoed, gelijk er zulk een groot onderscheid is tussen het goud en de droesem. Sta er naar om een nuttige dienaar van Christus te zijn. Er is niets wat in de laatste tijd het werk Gods meer tegenstaat dan de valse godsdienst en de gemoedsaandoeningen, die deze valse godsdienst vergezellen.

Verdraag me er in dat ik u tot besluit dringend verzoek u ernstig in 't gebed te begeven, en bij u aandring tot het lezen en overdenken van de goddelijke waarheden. Volsta niet met een oppervlakkige kennis. Hierdoor zult ge een waardevolle schat verkrijgen, waaruit ge oude en nieuwe dingen zult voortbrengen, ter ere Gods.

En nu beveel ik u Gods genade, en wens dat een overvloedig deel van Gods Geest op u rusten moge; dat ge in alle omstandigheden des levens dicht bij de Heere verkeren moogt en overvloedig arbeiden in Zijn dienst, en dat ge rijkelijk deel moogt hebben aan de erve van de heiligen in het licht.

Ik durf nauwelijks te geloven dat ik uw aangezicht naar het lichaam ooit meer zien zal. Daarom verzoek ik u deze brief te aanvaarden als het laatste teken van de liefde van uw oprechte, toegenegen, stervende vriend

David Brainerd

7^e brief

Aan John Brainerd te Bethel.

(Opvolger van David in de stad van de Christelijke Indianen in New Jersey)
Geschreven vanuit Boston, kort voor de dood van Ds. David Brainerd.

Lieve John,

Ik ben nu genaderd aan de rand van de eeuwigheid en verwacht zeer spoedig te zullen aanlanden in de ongeziene wereld. Ik gevoel mezelf geen inwoner op aarde meer en verlang soms ernstig om "ontbonden en met Christus te zijn".

Ik dank God dat Hij me enige jaren geleden een blijvende overreding geschonken heeft dat het voor een redelijk schepsel onmogelijk is het ware geluk deelachtig te worden zonder zich geheel aan de Heere over te geven. Soms heb ik uit kracht van

die overtuiging gehandeld. Och dat ik meer zo gehandeld had! Ik heb de uitnemendheid zowel als de noodzakelijkheid van een heilig leven gezien, maar nog nooit in zulk een mate als thans, nu ik voor de poorten van de dood lig.

O mijn broer, jaag de heiligheid na en laat je dorstige ziel gedurig zeggen: "Ik zal nimmer verzadigd worden tenzij ik ontwaak en ben gelijk Gij zijt."

En nu, geliefde Jan, ik moet er op aandringen naar persoonlijke heiligmaking te staan, en zoveel te vasten en te bidden als je gezondheid maar toelaat. O laat in je bediening duidelijk naar voren komen het onderscheid tussen de ware en de valse godsdienst en sla daartoe de werkzaamheden van Gods Geest in eigen hart gade. Zie naar Hem uit om hulp en leg je zielservaringen toch ter toetsing aan Gods Woord.

Lees Ds. Edwards verhandeling over *De gemoedsaandoeningen der ziel*, waarin het wezen en de ziel van de godsdienst duidelijk wordt onderscheiden van de valse genegenheden. Velen vermaken zich in hun veronderstelde rechtvaardigmaking, maar waar komt die blijdschap anders uit voort dan uit liefde voor zichzelf? Maar bij de ware godsdienstige innerlijke blijdschap verblijdt zich de ziel in God, voor wat Hij in zichzelf is; zegent God om Zijn heiligheid, soevereiniteit, almacht, getrouwheid en al Zijn volmaaktheden; aanbidt God dat Hij is die Hij is en dat Hij onveranderlijk eeuwige heerlijkheid en gelukzaligheid, bezit.

Wanneer de mensen zich aldus verblijden in de, volmaaktheden Gods en in de oneindige uitmuntendheid van de weg der zaligheid in Christus en in de heilige geboden Gods, - welke een afschijnsel zijn van Zijn heilige natuur - dan is zulk een blijdschap uit God.

O ik vrees John, dat je je niet genoeg rekenschap geeft hoeveel valse godsdienst er in de wereld wel is. Vele ernstige christenen en predikanten zijn helaas maar al te gauw onder de invloed van deze valse godsdienstige bevlieging. En ik vrees ook dat je niet doordrongen bent van de verschrikkelijke gevolgen die de valse godsdienst met zich meebrengt. Laat ik je mogen zeggen dat het de duivel is, veranderd in een engel des lichts. De valse godsdienst is een plant van de hel, die altijd met iedere opleving van de ware godsdienst opgroeit, en de zaak van God de doodsteek tracht toe te brengen en uit te moorden.

Geef jezelf moeite John om alle verschijningen van die aard onder de Indianen te onderdrukken. Zeg hun in de naam van hun stervende leraar, ja in de naam van Hem die is dood geweest maar levend is, om te leven en te wandelen overeenkomstig het Evangelie. Blijf er op wijzen dat hun belevingen ongezond zijn en hun blijdschap bedrieglijk is, als de voornaamste strekking van hun leven niet geestelijk, waakzaam en heilig is. Door op deze dingen de nadruk te leggen, zal je er zelf zowel als zij die je horen, er de zalige bate van wegdragen.

God weet dat het de wens van mijn hart was Hem langer te dienen, ondanks het zware werk en de ontberingen, die de laatste jaren met mijn ambtelijke bediening gepaard gingen. Maar nu Gods wil anders schijnt te zijn, ben ik geheel tevreden en kan ik in waarheid zeggen: "Des Heeren wil geschiede". Het grijpt me aan te denken dat ik je in een zondige wereld moet achterlaten. Mijn hart doet zeer bij de gedachte dat die stormen nog voor je zijn, van welke ik door genade mag zeggen bijna verlost te zijn. Maar God leeft, en geloofd zij mijn Rotssteen, en Hij is dezelfde almachtige Vriend en zal, naar ik vertrouw, jouw Gids en Helper zijn, gelijk Hij de mijne geweest is.

En nu, geliefde broeder John, ik beveel je de Heere en het woord van Zijn genade, dat

je kan opbouwen en je een erve geven kan onder allen die geheiligd worden. Ik hoop dat, je de Goddelijke tegenwoordigheid mag ervaren, zowel in je persoonlijk als in je ambtelijk leven. En mogen je handen gesterkt worden door de rechterhand van de God Jacobs.

Dit zijn de hartstochtelijke begeerten en gebeden van
Je toegenegen stervende broer
David Brainerd